

ANTIKVITETER

Antikundan Limmared E8
13 antik & secondhandaffärer
Öppetider: tisdag 13–17, lördag 10–14
Storg. Limmared
Tel 0705-31 18 03
www.limmared.se

BÄRGNING

AB Borås Bil & Bäckningstjänst/Assistancekåren
Borås
Tel 033-100 100
www.borasbargning.se
Se även vår annons

CAMPING

Laxsjöns Camping & Friluftsgård C2
DALSLÄNGED
Tel 0531-300 10
www.laxsjon.se
Se även vår annons

Seglora Camping & Stugby D8
Kyrkbyn Furulund, SEGLORA
Tel 0320-910 20
segloracamping.se
Se även vår annons

FAMILJEAKTIVITETER

Molekylverkstan B5
Fri entré
Kulturhuset Fregatten, STENUNGSUND
Tel 0303-24 04 40
www.molekylverkstan.se

KULTUR/SEVÄRDHET

Dalslands konstmuseum D2
Uppered, ÅSENSBRUK
Tel 0530-300 98
info@dalslandskonstmuseum.se
www.dalslandskonstmuseum.se
Se även vår annons

Torpa Stenhus E7
För öppettider se hemsida
Torpa gård, LÅNGHEM
Tel 033-30 11 30
www.torpastenhus.se

KYRKOR

Ulricehamns pastorat F7
Västra Kyrkog. 3B, ULRICEHAMN
Tel 0321-17 100
svenskakyrkan.se/ulricehamn
Se även vår annons

SECOND HAND

Björkäfrihet E7
Knallerian, BORÅS
www.bjorkafrihet.se
Se även vår annons

In the heart of Dalsland you will find this quiet family camping on its own cape in Laxsjön which is part of the Dalsland Canal.

- Cottages
- Hostel
- Guest harbour
- Beach
- Mini golf
- Fishing
- Small store
- Boats/canoes
- Pub/restaurant
- WiFi
- Dog friendly

Shuttle bus to Dalslands Activities center
www.dalslandsaktiviteter.se

Laxsjöns Camping & Friluftsgård
www.laxsjon.se

DALSLANDS KONSTMUSEUM
— samtidskonst
— samling
— kafé

Uppered, 464 40 Åsensbruk
Tel: 0530 300 98

Aktuella öppettider & utställningar:
www.dalslandskonstmuseum.se

Fri entré

Seglora Camping

Välkommen till campingen vid Viskan.
Här kan du paddla kanot, vandra i vacker natur och ha nära till shopping.

0705-89 10 39 - familjecamping@seglora.se
www.segloracamping.se

ASSISTANCEKÅREN

- Bärgning
- Startjälp
- Låsöppning
- Jourreparationer
- Transporter

Borås 033-100 100
Ulricehamn 0321-415 20
Alingsås 0322-63 88 88
Svenjunga 0325-109 00

Rikstäckande larm 020-912 912

Svenska kyrkan

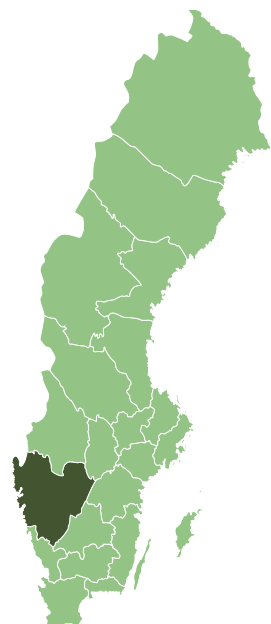
Välkommen till Hössna, Hällstad, Redväg, Södra Ving, Timmele, Ulricehamn och Åsundens församlingar.

Ulricehamns pastorat
Expeditionen, Västra Kyrkogatan 3b, 523 30 Ulricehamn • 0321-17 100
Svenskakyrkan.se/ulricehamn

Västra Götalands län

är ett av Sveriges län, beläget i sydvästra delen av landet, vid den norra och mellersta delen av Sveriges västkust och vars residensstad är Göteborg. Landstinget i länet, Västra Götalandsregionen, har dock sin huvudort i Vänersborg.

Trollhättan
är Västra Götalands tredje största tätort

Göteborg
är Västra Götalands största tätort

Borås
är Västra Götalands näst största tätort

Största tätorterna

Uppliv Västra Götalands län

KARTA | MAP 2024

Västra Götaland
- Vår del av Sverige

Kartan är utgiven och producerad av KommunMedia
Tel. 010-160 55 20, e-post: info@kommunmedia.se

Kartäktigheter: ©Stadskartan, 2023 Kopiering, digitalisering eller avritning av materialet är ej tillåtet. Foto: Shutterstock.com

Tryck: Eskils Tryckeri AB i Borås 2023
Miljö och kvalitetssystem ISO 9001 - ISO 14001

Denna publikation är inte avsedd för navigering.

Älgfilé med kanel- och vinbärssås samt rotfruktskaka

VÄSTRA GÖTALANDS NYA LANDSKAPSRÄTT ENLIGT BOKEN SVERIGES NYA LANDSKAPSRÄTTER (ICA)

INGREDIENSER
4 portioner

600 g älgfilé
ca 200 g farsk karlJohanssvamp (eller annan svamp)
2 msk smör
rapsolja
salt och peppar

Kanel- och vinbärssås
6 dl vatten + 2 msk koncentrerad kalvfond
2 dl rödvin
1 dl svarta vinbär
1 kanelstång
1 krm timjan
3 enbär
1 ½ msk socker
majsstärkelse (Maizena)
ev ½ dl hackade körsbär

Rotfruktskaka
2 vitlöksklyftor
4 dl vispgrädd
600 g potatis (fast sort)
3 morötter (ca cirka 100 g)
3 palsternackor (ca cirka 100 g)
2 msk smör
rapsolja
salt och peppar

Viltrubb
1 msk enbär
1 tsk timjan
1 msk farinsocker
2 tsk malen ingefära
1 tsk finhackad chillifrukt (t ex spansk peppar)

SÅ HÄR GÖR DU

- Börja med viltrubben. Stöt enbären i en mortel och blanda med resten av ingredienserna till rubben samt 1 msk salt och 2 tsk svartpeppar. Ställ åt sidan.
- Sås: Koka upp vatten, fond, vin, vinbär, kanelstång, timjan och enbär. Låt koka ihop så att ca 4 dl återstår.
- Tillsätt socker. Koka upp och sila av såsen. Red med majsstärkelse uttrörd i lite vatten. Sjud ca 2 minuter.
- Rotfruktskaka: Sätt ugnen på 175°C.
- Skala och finhacka vitlöken. Koka upp grädden med vitlöken.
- Skala och skär potatis och rotfrukter i tunna skivor. Blanda dem med grädden. Krydda med 2 ½ tsk salt och 1 krm peppar. Koka upp.
- Häll i en smord ugnssäker form och ställ mitt i ugnen 45–60 minuter.
- Älgfilé: Sätt ugnen på 125°C.
- Putsa köttet. Skär filén i ca 5 cm tjocka skivor.
- Rulla köttet i viltrubben och bryn runt om i en stekpanna i 2 msk olja. Lägg i en ugnssäker form. Sätt in en kötttermometer i den tjockaste delen.
- Ställ in i ugnen 20–25 minuter, tills köttets innetemperatur är 60°C. Ta ut och låt vila ca 15 minuter inlindat i smörpapper.
- Skär svampen i bitar/skivor. Fräs den i 1 msk smör några minuter. Salta och peppra. Värm såsen. Rör ner 2 msk smör och ev hackade körsbär. Skär köttet i skivor och servera med rotfruktskaka, svamp och sås.

Västra Götaland är ett län och inget landskap och har därför varken landskapsblomma eller landskapsdjur. Västergötland är ett landskap och detta landskap har trana som landskapsdjur och ljung som landskapsblomma.

LANDSKAPSBLOMMA

Ljung

 Ljung (*Calluna vulgaris*), som även kallas hostljung, är en starkt förgrenad dvärgbusse. Den är den enda i sitt släkte *Calluna* och är en av de vanligaste och individrikaste arterna i Norden.

En ljungplanta ser ofta ut som ett miniatyrträd med ormiakt vriden nedböjd eller uppstigande stam. Ibland slår den rot på flera punkter och blir då mera busklik. Veden är hård och tät. Plantan växer ofta spaljeformigt tryckt mot marken eller en klippa. Den är oftast 20–50 centimeter hög men i undantagsfall kan den bli upp till en meter hög. Ljungplantan blir omkring 25 år gammal men man har iakttagit ljung som har blivit hela 50 år. I de tät bestånden på en hed uppstår luckor efter avdöende individer, dessa luckor fylls snabbt på av växande fröplantor. På detta sätt tar ljungen även nya områden i besittning.

Ljungens frön är mycket små, fint gropiga och glänsande. Bladen är också små, av barrlik form och tätt tegelagda i fyra rader. I blomman är fyrtalet rådande men ståndarna är åtta. Hos arten *Calluna* är blomfodret större än blomkronan och av kronans rödvioletta färg. Både ljungens krona och foder är djupt klurna. Blommorna är märkliga genom ihyllets fasta och styva byggnad. Det sitter torkat kvar efter blomningen, ibland blir det brunaktigt. Ljungen kan därför anses som ett slags eternal.

När ljungen blommar i augusti blir den ödsliga heden mycket vacker. Så långt blicken når blir den höjld av sin rosenvioletta blomstermatta i klar och mild färgglans.

LANDSCAPE FLOWER

Heather

(*CALLUNA*)

 Ljung (*Calluna vulgaris*), also called the Common Heather, and is a highly branched dwarf bush. It is the only one of its genus *Calluna*, one of the most common and individual richest species in the Nordic region.

A Heather plant often looks like a miniature tree with snake-like twisted, bent or ascending stems. Sometimes hitting the root on several points and then becomes more bush-like, the stem is hard and dense. The plant often grows pressed against the ground or a cliff. It is usually 20-50 centimeters high, in exceptional cases it can be up to one meter high. The Heather plant can last about 25 years but it has been observed they can last up to 50 years. In dense populations, gaps occur after the stems die off but these gaps are filled rapidly with growing seedlings. In other words, the Heather continuously sprouts.

Seeds are very small, fine bumpy and shiny. The leaves are also small and tightly laid in four rows. In the flower there are four rows but the stalks are eight. Of the species *Calluna*, the Calyx, is larger than Corolla and a deep purplish color. Both the crown and lining have deep clefts. The dried remains after flowering becomes a brownish color. The Heather can therefore be considered as a kind of immortal plant.

When the Heather blooms in August, the desolate moor becomes very beautiful. As far as the eye can see, the rose-violet floral glows with gentle brilliance.

LANDSKAPSDJUR

Trana

 Tranan (*Grus grus*) är en stor långbent och långhalsad flyttfågel som häckar från Skandinavien och Östeuropa österut till norra Kina och östra Ryssland. På sin väg till häckningsplatserna på våren uppsöker den några utvalda lekplatser där den genomför en spektakulär parningsdans väl värd att beskåda. Till Sverige kommer den i mars-april och flyttar i september-oktober. I Sverige häckar den mer eller mindre sparsamt i hela landet utom i fjällen – dock mer sällan utefter sydusten och kring Göteborgstrakten. Tusentals tranor ses varje år vid Hornborgasjön som är en stor arena för tranornas parningsdans. Flertalet av paren drar sedan vidare norrut till sina häckningsområden.

Under häckningsperioden förekommer det att fåglarna gnider i sina ryggfjädrar med järnoxidhaltig röd jord som en sorts kamouflage inför ruvningen. Ibland sitter denna rödbruna färg kvar så länge som till nästkommande vår.

En vuxen trana är cirka 115–130 cm lång, har ett vingspann på 200–230 cm och väger 4–6 kg. Hanen är ofta lite större än honan. Tranans fjäderdräkt är huvudsakligen grå. Kinder, nacke och hals är svarta, huvudets sidor bakom ögonen och på överhalsen är vitaktiga. Vingpennorna är svarta medans de inre förlängda armpennorna har upplösta, krusiga fan som bildar en krusig stjärtliknade fjäderbuske. Tranans egentliga stjärt är ganska kort.

Tranan flyttar i flock och flyger då i V-formation. Den har ett högljutt nasalt och skorrande trumpetande läte. Tranan förekommer i många folkloristiska berättelser, myter och även som symbol.

LANDSCAPE ANIMAL

Crane

 Crane (*Grus grus*) is a large long-legged and long-necked migratory bird which nests from Scandinavia and Eastern Europe, east to northern China and eastern Russia. In the spring and on their way to their breeding grounds it seeks out a few selected playgrounds where it performs a spectacular mating dance that is well worth viewing. For Sweden, it is in March-April and then September-October. Nests are more or less scattered sparingly throughout the country except in the mountains - though less frequently along the south coast and around the Gothenburg area. Thousands of cranes are seen every year at Lake Hornborga. It is a great arena for the cranes' mating dance. Then most of the couples are flying further north to breed.

During the breeding season, the birds rub their back feathers with iron oxide containing red earth as a kind of camouflage before incubation. Sometimes this maroon color remains as long as the next spring.

An adult crane is approximately 115-130 cm long, has a wingspan of 200-230 cm and weighs 4-6 kg. The male is usually slightly larger than the female. The plumage is mainly gray. Cheeks, neck and throat are black, sides of the head just behind the eyes and the throat is whitish. Wing pens are black. The Crane's tail is actually quite short.

It travels in flocks and in a "V" formation during flight. It's call resembles a loud nasal or guttural trumpeting sound. The Crane is featured in many folkloristic tales, myths and also as a symbol.

